

ΟΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

"Ερας λαὸς ὑψώνεται ἄμα
δεξῆς πὼς δὲ φοβάται τὴν
ἀλήθειαν.—ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα ἔχει τοὺς φυ-
σικοὺς τῆς πανόραμα.

ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΣΤ'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 13 ΤΟΥ ΑΔΩΝΑΡΗ 1908

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΑΡΙΘΜ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 304

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Ιστορικά ξεγυμνώματα (τέλος),

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Οι Πετρογάρηδες.

Γ.ΝΤ' ΑΝΝΟΥΝΤΖΙΟ. Η «Τζοχόντα» μετάφραση Ν. Πορθητη.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΚΡΟΠΟΛΙΤΙΣΣΑ. Τὰ Ρωμιόπουλα (Β' χρόνο).

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Θεατρικά. (Τὸ Χελιδόνι—Οι Πετροχάρηδες).

Ρ. CHR. ASBØERNSSEN. Ο σύντροφος (Νορβεγικό παραμύθι) (τέλος).

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Γιάννης Περγιαλίτης, Βιστη—Λάκης.

ΠΑΡΑΙΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ ΕΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

Ν. ΠΟΡΤΟΤΗΣ

ΤΑ ΡΩΜΙΟΠΟΥΛΑ

Β.

Μεγάλη εἶναι ἡ λαχτάρα μας, μεγάλη εἶναι καὶ ἡ δουλειά ποὺ πρέπει νὰ καταπιαστοῦμε γιὰ νὰ μεγαλώσουμε τὰ λαχταριστὰ ρωμιόπουλα.

Ἐμεῖς ποὺ θέμε τιμημένα παιδιά, νὰ ξέρουμε κιόλας πὼς ὅταν τὰ χαρίσουμε τῆς Ρωμιοσύνης γερόκορμα καὶ μναλωμένα, μὲ τέρβια ἀταλέντα καὶ μὲ χαραχτήρα μονοκόμματο, μὲ δῆλα τ' ἀληθινὰ ρωμαῖκα φυσικά.

Ἄς μὴ νομίζουμε πὼς καὶ τὰ πολλὰ παιδιά δὲν εἶναι πολὺ χρειαζούμενα. Πολλὰ θέλει τὸ Γένος μας γιὰ νὰ δυναμάσῃ καὶ ν' ἀβρατίσῃ. Θέλει πολλὰ καὶ καλά.

Όταν τύχη νῦμαστε λίγοι καὶ ἀδύνατοι, μποροῦμε γλήγορα κ' ἐφκολα νὰ μᾶς φέρουνε κάτιο καὶ νὰ μᾶς κυριεψούντε οἱ ἄλλοι. Δέ δῆλα εἶμαστε πιὰ τότες γιὰ συμπάθηση. Θὰ εἴ μαστε γιὰ πρόστινχη λύπηση, ἀφοῦ τόσο πιπτένια δὲ πισωδρομήσουμε μπρὸς σὲ ἄλλους, πολλοὺς καὶ δυναμωμένους, ἀφοῦ δὲ μοιάζουμε δλότελα μ' ἐκείνους ποὺ σκοτώνονται μέντοι τους.

Τὰ παιδιά μας νὰ μὴν τ' ἀφίσουμε νὰ βγοῦντε ἀπὸ τὸ σπίτι ἀδύνατα, φοβισμένα καὶ ἄπολμα. "Αμα τὰ βγάλοντε στὴ ζήση ἀρματωμένα μὲ δύναμη καὶ θάρρος, στολισμένα μ' δλες τὶς χάρες τῆς Φύτρας, τότες δὲ φανῆ πὼς στὰ σπιτικά μας δὲν ἔσβινσε ἡ Ἐθνικὴ Παραδοση καὶ δὲ σταμάτησε τὸ φούντωμα τῶν Ἐθνικῶν Πόδων.

Θὰ μάθουντε τὰ Ρωμιόπουλα νὰ μὴν προποῦντε τὴν καλοπέραση τὴν ἐφκολη ἀπὸ τὴ γλύκια ποὺ νοιώθει ἐκεῖνος ποὺ κόπιασε καὶ ἰδωσε γιὰ νὰ πινύχῃ. Παστρικὰ καὶ ξάστερα

ἐφκολη, δίχως ἀγώνα, μὰ μὰ ζήση μ' ἐμπόδια γιὰ νίκημα καὶ μὲ φερτιές γιὰ τσαλαπάτημα. Τὸ νὰ μάχουνται ἀληθινὰ γιὰ τὸν ἑαφόδιοντος καὶ γιὰ τ' ἀδέρφια τους θάναι στὴν ψυχή τους φειδωμένο ρωμαῖκο φυσικό. Μὲ λεβεντιά δὲ ποιοῦντε πατάματα τὴ ζήση, μὲ ἀπόφραση δὲ θέλουντε πιτύχοντε. Θὰ δουλέψουντε γιὰ νὰ νικήσουντε, καὶ νικῶνταις στὸ τέλος, ἀπὸ τὴ νίκη δὲ παίρνουντε δύραμη γιὰ μεγαλήτερη δουλειά.

Ἐβλογημένες οἱ ρωμιὲς ποὺ βγάζουντε ἀφτὰ τὰ ρωμιόπουλα.

Τὸ σιγικὸ τῆς Ρωμιοσύνης ἀποζητάει πάντα τὰ λέφτερα παιδιά, τὰ παλληκαρίσια καὶ στοχαστικά, ποὺ δὲ τὴ διαφερεύοντε καὶ δὲ γίνοντε τὸ καμάρι τῆς. Πάντα τὰ σφιχταγμαλάζει ἡ ἀλάθεφτή της γλώσσα στὸ παραμύθι καὶ στὸ τραγούδι.

Τῆς Ρωμιοσύνης παιδιά ἀντὶ δσα, μὲ γερό κορμὶ καὶ μὲ γερὴ καρδιά, μὲ νοῦ καὶ κοίση, εἶναι πάντα ἐτοιμασμένα γιὰ κάθε μεγάλη ἀπόφραση. Ἐμεῖς, οἱ μάννες τους, δὲ φελᾶ νὰ τ' ἀνατρέψουμε μονάχα μὲ τὴν ἀγάπη μας καὶ μὲ τὴ λαχτάρα τὴν ιερή, μὰ νὰ πασκίσουμε κιόλας νὰ είμαστε τέτοιες ρωμιὲς μάννες, ποὺ ἀπὸ μᾶς νὰ καταπούντε τὸ γερό τους ρωμαῖκο χαραχτήρα. Καὶ ἀκόμη, μὲ λίγα λόγια: "Οσες μεγαλώνονται παιδιά ποτὲς νὰ μὴν ξεχνοῦμε πῶς παραστατίζει δλάκαιο τὸ Γένος ἀμα δὲν ξέρουμε ἡ δὲν τὸ κάνονται τὸ χρέος μας, ἀμα ζητοῦμε τὴν καλοπέραση μονάχα, ἀμα, ξεφέβγονταις ἀπὸ τὰ ἐνίματά μας, χαλνοῦμε τὸ δικό μας τὸ φυσικό. Καταφρόνιο καὶ παίδεμα μᾶς ταιριάζει ὅταν καταγινούμαστε μὲ μικρολογίες. Δὲ μᾶς πρέπει νὰ λεγόμαστε Ρωμιὲς σᾶ δὲ φροντίζοντε νὰ δυναμώνοντε τὸ χαραχτήρα καὶ τὴν ψυχή μας, πάνονταις τὸ χρέος μας, πινγαλάνονταις καὶ μὲ ἀγῶνες διτι λαχταροῦμε, ἀκόμα καὶ θεληματικὰ θυσιάζονταις τὸν ἑαφόδιο μας.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΚΡΟΠΟΛΙΤΙΣΣΑ

ΡΩΜΑΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

MANNA MOY?

"Ἄσε νὰ λέγη ὁ κόσμος, τὴ δουλειά σου,
Κοττα νὰ μεγαλώσῃς τὰ παιδιά σου,
Νᾶναι καλοντυμένα, καθαρά.
Βάρε τὰ χέρια στὴ δουλειά γιὰ μέρα,
Τὰ μαῦρα χέρια, τὰ ξερούημένα,
Τὰ στιβαρέρα.

Θὰ ποῦμε στὰ παιδιά μας πὼς οἱ τιποτένιοι καὶ οἱ συχαμένοι ἀγαποῦντε τὴ ζήση τὴν ἀρρωστη, ποὺ δὲν ἔχει δουλειά, κύπο, πάλεμα, στὸ τέλος νίκη. Τὰ Ρωμιόπουλα νὰ λαχταροῦντε τὴ χαρὰ ἐκείνον ποὺ καταφέρουντε τὸ δύσκολο χρέος του, καὶ νὰ θένει τὴν ἀρριβολερωμένη ὑπόληψη. Άλλις, καὶ τοῦ κεφαλιοῦ τους κακὸ δὲ νάμονταις καὶ τὴ γενιά τους δὲ προσβάλλουντε καὶ Ρωμιοὶ πιὰ δὲ θάναι.

Ἀπὸ τὰ μικράτα τους δὲ προκτήσουντε μέσα στὸ σπίτι· βλες τὶς χάρες τὶς ξεχωριστὲς ποὺ δὲ νὰ κάμουντε τέτοιες τέτοιες ταιριαχτὰ μ' δλα τὸν τέλος τ' ἀδέρφια, τὴν προκοπὴ τῆς Φαμελιᾶς καὶ τῆς Πατροίδας.

Γὰ τοῦτο, πρῶτα καὶ ἀρχή, τὸ σπίτι νὰ εἶναι ἀνοικτό καὶ ἀπλόχωρο γιὰ τὰ παιδιά μας. Νὰ τὸ χαίρουνται, καὶ νὰ τὰ χαίρεται. Λέφτερα νὰ μεγαλώνοντε τὰ Ρωμιόπουλα, ποὺ νὰ τὴν ἀγαποῦντε τὴ Δεφτεριά καὶ νὰ θένει πάντα νὰ τὴν διαφερεύοντε καὶ νὰ τὴν χαρίζουντε.

"Ἐγει νὰ λείψῃ ἀπὸ πάνω μας ὁ κακὸς ἐγωῖσμὸς καὶ ἡ τεμπελιά. "Ἐγει δὲ χαίρουνται τὰ παιδιά μας ἐφτυχισμένα τὴ Ζωή, γιατὶ μαθημένα δᾶναι νὰ μὴν διεριζέονται μὰ ζήση